

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet
Sofia Coyne

Till Kommunstyrelsen

Datum 2017-06-13
Dnr KS 2016/0134

Svar på motion nr 17/2016 från Peter Wihlner (SD) - Placering av minderåriga i äktenskap

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19, föreslår motionären att uppdrag ges åt ansvarig verksamhetschef och nämnd att tillse att inga minderåriga som påstår sig vara gifta placeras hos sina makar samt att antalet minderåriga som placerats hos sina makar de senaste fem åren redovisas.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Motion nr 17/2016 anses besvarad med hänvisning till att ensamkommande asylsökande barns behov av boende samt skydd och stöd enligt socialtjänstlagen ska utredas på samma sätt oavsett om de till Migrationsverket har uppgett sig vara gifta eller inte. Det samma gäller om ett barn uppgett sig vara gift och anvisats som nyanländ till kommunen.

2. Motion nr 17/2016 anses besvarad i den del som avser att redovisa hur många minderåriga som påstått sig vara gifta och som de senaste fem åren placerats med sina maka med hänvisning till den redovisning som finns i Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2017-03-15.

Bakgrund

Socialförvaltningen skriver i tjänsteutlåtande 2017-03-15:

”Ensamkommande asylsökande barns behov av boende samt skydd och stöd enligt socialtjänstlagen ska utredas på samma sätt oavsett om de till Migrationsverket har uppgett sig vara gifta eller inte. Det samma gäller om ett barn uppgett sig vara gift och anvisats som nyanländ till kommunen. Om ett barn skulle anvisas till kommunen tillsammans med en make/-a, ska särskild vikt läggas vid att utreda om det är barnets bästa att fortsättningsvis bo ihop med den vuxne maken/-an. Barnet ska alltid, både inledningsvis och återkommande, informeras om barns rättigheter och de regler som gäller för äktenskap i Sverige.

Under 2015 anvisade Migrationsverket ett underårigt par till kommunen som uppgett sig vara gifta. Ungdomarna anvisades tillsammans med en 10-årig släkting. Under tiden för utredning placerades de tre tillsammans i ett gruppboende. I utredningarna gjordes sedan bedömningarna att det bästa för 10-åringen var att få omsorg genom ett familjehem och för ungdomarna att få bo i ett gruppboende.”

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, Kommunkansliet, har upptäckt ett fel i Socialnämndens protokoll daterat 2017-03-23, § 4:6. Felet består dels i att rubriken hänvisar till motion nr 4/2016 men ska vara motion nr 17/2016 och dels att sammanfattningen i protokollsutdraget tillhör motion nr 4/2016 ”Åldersbestämning av ensamkommande ungdomar”. Underlag till beslut, Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2017-03-15, är korrekt och därmed är beslutsmeningen korrekt.

I övrigt har Kommunkansliet inget att erinra.

Tidigare beredning

Socialnämnden har behandlat ärendet 2017-03-23, § 4:6.

Bilagor

1. Protokollsutdrag Socialnämnden 2017-03-23, § 4:6.
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2017-03-15.
3. Motion nr 17/2016, 2016-03-14 § 2:19.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Ekeme
Kanslichef

SN § 4:6

Dnr. SN 2016/0058

Svar på motion 4/2016: från Peter Wihlner (SD) - Placering av minderåriga i äktenskap

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå
Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att:

Motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Sammanfattning

Peter Wihlner (SD) väckte den 14 mars 2016 i Kommunfullmäktige motionen "Åldersbestämning av ensamkommande ungdomar". Motionären yrkar på att lämplig nämnd ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur kommunen ska kunna genomföra en åldersutredning när det råder tveksamhet kring en ensamkommande asylsökande ungdoms ålder.

Som svar anføres att åldersbedömning av ensamkommande barn även fortsättningsvis ska göras av Migrationsverket som en del i verkets utredningsansvar i asylärenden. I *Riktlinjer för ensamkommande barn* har Socialnämnden förtydligat handläggningen av eventuella ärenden där misstanke finns att en vuxen anvisats av Migrationsverket som ett ensamkommande barn. Nämndens riktlinjer baseras på den rutin som SKL och Migrationsverket gemensamt tagit fram, *Rutiner för omprövning av Migrationsverkets anvisningsbeslut*.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtanden daterade 2017-03-15

Förslag till beslut

Christina Funhammar (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Socialnämnden beslutar att Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Christina Funhammars (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Akten

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen
Datum 2017-03-15
Dnr SN 2016/0058

Till Socialnämnden

Svar på motion "Placering av minderåriga i äktenskap"

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att

Motionen anses besvarad med hänvisning till det anförda.

Bakgrund

Peter Wihlner (SD) väckte den 14 mars 2016 i Kommunfullmäktige motionen "*Placering av minderåriga i äktenskap*". Motionären yrkar att uppdrag ges åt ansvarig verksamhetschef och nämnd att tillse att inga minderåriga som påstår sig vara gifta placeras hos sina makar samt att antalet minderåriga som placerats hos sina makar de senaste fem åren redovisas.

Om barn som uppger sig vara gifta vid asylansökan

Enligt svensk lag får den som är under 18 år inte ingå äktenskap. Ett barnäktenskap som ingåtts utomlands, där en av parterna har anknytning till Sverige, genom medborgarskap eller hemvist, erkänns inte enligt svensk lag.

Migrationsverket är den myndighet som först möter de barn som söker skydd i Sverige. Under asylutredningen ska Migrationsverkets handläggare föra ett individuellt samtal med barnet. En av de frågor som då ska ställas är: *Är du gift?* Under våren 2016 genomförde Migrationsverket en utredning av handläggningen av barn som uppgett sig vara gifta när de söker asyl i Sverige. 132 barn identifierades då som gifta men osäkerheten är stor och det finns, enligt Migrationsverket, troligen ett mörkertal. Det framkom i utredningen att anvisningen till kommunen följer det barnet uttrycker vid ansökan, även då önskan är att bo ihop med en make/-a.

Barn som anvisas tillsammans med make/a

När ett ensamkommande barn anvisas till kommunen är det Socialnämndens ansvar att ordna boende och utreda barnets behov av skydd och stöd enligt socialtjänstlagen. I utredningen görs en individuell bedömning där omständigheterna i det enskilda fallet vägs in. Om ett barn uppger sig vara gift och har anvisats av Migrationsverket tillsammans med sin underåriga make/-a är det en viktig omständighet som tas med i utredningen.

Tjänsteutlåtande

Om Migrationsverket skulle anvisa ett nyanlänt par till kommunen som uppger sig vara gifta och där en av dem är underårig ska den underåriga hanteras som ett anvisat barn. Det betyder att en utredning ska inledas enligt socialtjänstlagen.

Den civilrättsliga statusen av ett äktenskap påverkar inte Socialnämndens ansvar för ett barn. Det är barnets bästa som är avgörande för vilket boende och stöd som erbjuds. Barnets bästa är, enligt Socialstyrelsen, en sammanvägd bedömning av barnets vilja och åsikt, kunskap om barnet samt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Förvaltningens slutsatser

Ensamkommande asylsökande barns behov av boende samt skydd och stöd enligt socialtjänstlagen ska utredas på samma sätt oavsett om de till Migrationsverket har uppgett sig vara gifta eller inte. Det samma gäller om ett barn uppgett sig vara gift och anvisats som nyanländ till kommunen. Om ett barn skulle anvisas till kommunen tillsammans med en make/-a, ska särskild vikt läggas vid att utreda om det är barnets bästa att fortsättningsvis bo ihop med den vuxne maken/-an. Barnet ska alltid, både inledningsvis och återkommande, informeras om barns rättigheter och de regler som gäller för äktenskap i Sverige.

Under 2015 anvisade Migrationsverket ett underårigt par till kommunen som uppgett sig vara gifta. Ungdomarna anvisades tillsammans med en 10-årig släkting. Under tiden för utredning placerades de tre tillsammans i ett gruppboende. I utredningarna gjordes sedan bedömningarna att det bästa för 10-åringen var att få omsorg genom ett familjehem och för ungdomarna att få bo i ett gruppboende.

Bilaga

Motion: *Placering av minderåriga i äktenskap* KS 2016/0134 (1) 2016-03-11

Susanna Kiese
Socialdirektör

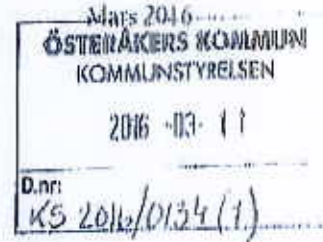

Maria Thomelius
Sakkunnig individ-och familjeomsorgen

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Serviceenheten

2016-03-11

Motion till kommunfullmäktige i Österåker.

Placering av minderåriga i äktenskap

En stor invandring till Sverige från länder med vitt skilda kulturer har lett till att förekomsten av barnäktenskap eller minderåriga i äktenskapsliknande förhållanden i vårt land ökat. Trots att detta är olagligt i Sverige placerar kommuners socialtjänster runt om i landet enligt en granskning från Sveriges radio ofta flickor hos männen de är gifta med. Även ett fåtal fall med pojkar har noterats i granskningen.

Vissa minderåriga är redan gift innan avresa från ursprungslandet. Andra hamnar i tvångsäktenskap på väg till Sverige och kan därmed ha en tydlig beroendeställning till mannen/kvinnan och människorna omkring denne. En svag tilltro till det svenska myndighetssamhället kan också påverka minderårigas situation genom att man inte vågar tala om sanningen. Med anledning av detta och med anledning av den svenska lagstiftningen om förbud mot barnäktenskap är det oerhört viktigt att samhället aldrig någonsin placerar dessa unga personer hos den vuxna parten – detta oavsett om den unge hävdar sig vilja det.

Studier från flera europeiska länder visar att konflikter vid ingående av äktenskap kopplat till tvång ofta är bakgrunden till hedersrelaterat våld. I och med detta bör socialtjänst- och skolpersonal i kommunerna ha goda kunskaper i hur man ska hantera situationer kopplade till hedersproblematik och besitta kompetens så att man kan upptäcka misstänkta fall i tid.

Klart är att avslöjandet som Sveriges radio nu gjort är att ta på största allvar. Det är därför viktigt att kommunfullmäktige visar att vi gjort vad vi kan för att tillse att Österåkers socialtjänst i framtiden inte kommer att placera minderåriga som påstår sig vara gift hos den vuxne maken eller maken – oavsett hur den ekonomiska kommunala situationen kopplat till migrant strömmarna i framtiden ser ut.

Sverigedemokraterna Österåker yrkar därför med hänvisning till ovanstående

Att - ansvarig verksamhetschef och nämnd får i uppdrag att tillse att inga minderåriga som påstår sig vara gift i fortsättningen kommer att placeras hos sina makar av socialtjänsten.

Att - ansvarig verksamhetschef och nämnd får i uppdrag att redovisa till kommunfullmäktige hur många minderåriga som påstått sig vara gifta som de senaste fem åren placerats hos sina makar.

Sverigedemokraterna Österåker

Peter Wählner